

Рис. 1. Малюнки неіснуючих тварин

Список використаних джерел:

1. Бондарчук О.І. Психологія девіантної поведінки: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2006. – 88 с.
2. Венгер А.Л. Психологические рисуночные тесты. – М.: Изд-во ВЛАДОС – ПРЕСС, 2007. – 159 с.
3. Райгородский Д.Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты. Учебное пособие. – Самара, 2005. – 672 с.
4. Собчик Л.Н. СМІЛ. Стандартизований багатофакторний метод дослідження особистості. Методическе керівництво. – СПб., 2004. – 224 с.

Широких А.О.

аспірант,

Рівненський державний гуманітарний університет

**ПСИХОЛОГІЯ ЖИТТЄВОГО ПРОЕКТУВАННЯ:
ВІД РЕТРОСПЕКТИВИ ДО ФУТУРОЛОГІЇ**

Важко знайти в цивілізованому світі людину, котра б не хотіла досягти успіхів у житті. Весь історичний розвиток суспільства супроводжувався змінами видів діяльності й праці, кожного разу трансформуючись у зв'язку з детермінацією суспільної свідомості й вдосконаленням засобів, середовища праці людини. Глобальна концепція людського розвитку історично й логічно виникла на базі теорії походження людини від мавпи. Антропогенетичний розвиток від архантропів, палеоантропів, неандертальців, найдавніших гомінідів («Homo habilis», «Homo erectus» і «Homo sapiens»), до сучасної

«людини розумної» проходив різні етапи гомінізації. За теорією Ф. Енгельса, праця – «перша основна умова всього людського життя, та до того ж такою мірою, що ми в певному розумінні повинні сказати: праця створила саму людину» [1] («Роль праці в процесі перетворення мавпи в людину», 1873-1876).

Суспільна продуктивна діяльність стала одним з найкращих досягнень людської цивілізації, «основою виробництва матеріальних і духовних цінностей» (Г. Зіммель). Тому постійно буде користуватися інтересом та бути актуальною у будь-який час, доки живе людина.

Сучасна «людина розумна» настільки пішла уперед в психологічному розвитку, що може передбачити напрямки індивідуального існування, проектуючи шлях свого життя. І це не міф, якого одні дотримуються, інші – ні. А звичайна процедура життєтворчості.

Футуралісти (Й. Галтунг, Р. Юнг, Б. де Жувенель, І. Бестужев-Лада [3], Д. Белл, Р. Юнгк, Н. Бостром, К. Штейнбух, О. Флехтгейм, Р. Курцвайл та ін.) вже давно провели наукові дослідження, які підтверджують значиму ефективність механізму прогностичності. О. Флехтгейм зазначив, що футурологія займається накопиченням, упорядкуванням і координацією різного роду прогнозів і проєкцій; а також програмуванням і плануванням, включаючи в себе і філософські аспекти майбутнього Землі і людства.

У свій час, в рамках наукового припущення Р. Курцвайл проголошував, що в майбутньому людство досягне технологічної сингулярності (феноменально швидкого науково-технічного прогресу, заснованого на потужному штучному інтелекті), що призведе певною мірою до кіборгізації людей. Як бачимо, його ідеї стають реальністю. У цьому глобальному спектрі прогнозування всесвітньої динаміки розвитку й організації життя на планеті має конститутивне значення (і уможливорює два шляхи впливу на явище: стимуляцію чи пригальмовування процесу).

З призми проектування індивідом життєвого шляху можна проаналізувати життя великих бізнесменів (що займаються розвитком своєї справи, заздалегідь плануючи етапи розвитку та вдосконалення, так, наприклад, «звичним явищем стає корпоративний форсайт – великі компанії на зразок Siemens, BMW, Shell розробляють і публікують власні прогнози на майбутнє, які стосуються переважно сфери їхніх інтересів – економіки, технологій, енергетики) [3]; політиків («у 1995 р. створено Службу сценарного планування в структурі офісу прем'єр-міністра Сінгапуру для виконання функцій розробки сценаріїв розвитку країни, втілення їх у державну політику та вдосконалення методології сценарного планування») [3]; учених (які проводять лонгітюдні дослідження протяжністю від 2-х до 50-ти років за спеціальною програмою), популярних зірок шоу-бізнесу, театру та балету (які komponують усталений графік виступів у містах, країнах, запланованих на декілька років вперед) і т.д. З цього, безпосередньо випливає, що механізм планування спостерігається у різних сферах, де важливий порядок, послідовність подій, подолання хаотичності, рух до порядку та організованості.

Таким чином, ми можемо сміливо транспольовувати механізми планування в сферу трудової, особистісної та міжособистісної життєтворчості людини.

Надавши планам характеру само менеджменту. Прогностично йти вперед, сконцентрувавшись на аксіопсихологічному структуруванні власного майбутнього. Будувати при цьому життєві проекти (як певні технології життєвого самоздійснення (В. Доній, Л. Сохань)) [2], програми, сценарії, ставити далекі та близькі цілі, генерувати завдання, що допоможуть досягти успіху. Керуватися при цьому цінісними, екзистенційними особливостями внутрішньої ентелехеї.

Список використаних джерел:

1. Енгельс Ф. Роль праці в процесі перетворення мавпи в людину // К. Маркс, Ф. Енгельс. Соч. 2-е изд. М.: Политиздат, 1961. Т. 20. 486 с.
2. Кириченко Н.А. Психологічний зміст категорії «життєвий проект» / Н.А. Кириченко // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського. – 2011. – № 5-6. – С. 81-89.
3. Сухорольський П.М., Сухорольська І.Ю. Основні етапи розвитку футурології та її завдання в умовах сучасного світу / П.М. Сухорольський, І.Ю. Сухорольська // Науково-теоретичний альманах «Грані». – 2018. – Т. 21. – № 3. – С. 116-123.